

Strasbourg, 23. 10. 2012
COM(2012) 629 final

Vol. 1/2

KOMISJONI TEATIS

**EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA
SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Komisjoni 2013. aasta tööprogramm

Tänase päeva absoluutne hädavajadus on tulla välja majanduskriisist ja suunata EL tagasi jätkusuutliku majanduskasvu teele. See on eurooplaste praeguse põlvkonna peamine ülesanne. Selle täitmiseks peab Euroopa suutma konkureerida maailmamajanduses ja end ümber kujundama, et haarata võimalustest, mida toob tulevik. See nõuab stabiilset makromajanduslikku keskkonda, mida saab pakkuda tõeline majandus- ja rahaliit. Euroopa paljude tugevate külgede esiletoomiseks, mis aitavad toime tulla homse päeva kiiret innovatsiooni ja suuri oskusi nõudvas majanduses, on vaja majandust otsustavalt muuta. See nõuab ettevõtluskeskkonna muutmist ühtsel turul, Euroopa võrgustike ja IT-revolutsiooni tohutu potentsiaali täielikku ära kasutamist, uusi oskusi ja abi praegu tööturult väljasurutuile, et ka nemad saaksid anda oma panuse. Majanduse vormimisel tuleb arvesse võtta ka ressursitõhususe vajadusi ja võimalusi. Sellised on pikaajalised väljakutsed, mis nõuavad kõigi ühiskonnasegmentide kooskõlastatud jõupingutusi, kuid igal juhul on edu eeltingimuseks ELi panus.

Seepärast kutsus president Barroso oma kõnes liidu olukorra kohta üles Euroopa uuele mõtteviisile – tegema järeldusi meie ees seisvatest ja meie maailma põhjalikult muutvatest probleemidest. Majanduskasv ei ole võimalik ilma reformita ja meie ees seisvaid probleeme saab lahendada üksnes üheskoos. Kõnes liidu olukorra kohta esitati ambitsioonikaid ideid ELi tuleviku kujundamiseks pikemas perspektiivis – põhjalik ja tõeline majandusliit, mis põhineb poliitilisel liidul. See nägemus on vaja ellu viia konkreetsete tegude abil, et tuua Euroopa, ja eelkõige euroala välja teda senini ahistavast kriisist.

Käesolevas 2013. aasta tööprogrammis esitatakse pikaajaline nägemus selle kohta, millisteks võiksid kujuneda ELi peamised poliitikavaldkonnad, võetakse kokku see, mis meil praegu puudub, ja selgitatakse, kuidas komisjon kavatseb probleeme lahendada hakata. Kuulutades prioriteetseks vajalikud algatused, saab EL aidata kaasa majanduskasvule ja töökohtade loomisele ning läheneda samm-sammult oma pikaajalisele nägemusele.

Komisjon on juba esitanud mitmeid majanduskasvu soodustavaid ettepanekuid, mille üle kaasseadusandjad praegu läbirääkimisi peavad. Kõnealuste meetmete õigeaegne vastuvõtmine ja täielik rakendamine oleks äärmiselt oluline kodanikele ja investoritele kindlustunnet andev signaal, mis aitab elavdada majandustegevust ja stimuleerib hädavajalikku töökohtade loomist. See oleks oluline ELi meetmestik enne 2014. aasta juunis toimuvaid Euroopa Parlamendi valimisi. Komisjon pühendab 2013. aastal palju jõupingutusi rakendamisele kui võimalusele ELi meetmetest kohest kasu saada. Komisjon kavatseb 2013. aastal, pärast seda, kui 2012. aasta lõpuks on tehtud otsus mitmeaastase finantsraamistiku kohta, keskenduda kiire rakendamise korra viimistlemisele, sh kasutades riigipõhiseid läbirääkimissuuniseid tagamaks, et ELi rahastatavatest investeeringutest toetatavad prioriteedid oleksid suunatud kindlalt majanduskasvule ja töökohtade loomisele. Sihtotstarbelised investeeringud, mida toetab ajakohane ja reformimeelne ELi eelarve, võivad anda otsustava panuse majanduskasvu, tööhõive ja konkurentsivõime suurendamisse.

Kõnealuse tööprogrammi ettepanekud esitatakse 2013. aasta jooksul ja 2014. aasta esimesel poolel, pidades silmas parlamendi praeguse koosseisu ametiaja lõppu. Järgmistes jagudes kirjeldatakse mõnda peamist meedet, et näidata, kuidas komisjon aitab täita lünki ELi eesmärkide ja praeguse olukorra vahel. I lisa sisaldab üksikasjalikumalt loetelu ettepanekutest, mida komisjon kavatseb teha 2013. ja 2014. aastal.

Põhialused paika: tõelise majandus- ja rahaliidu suunas

Eesmärk

Euroopa tugevus seisneb meie majanduste omavahelises seotuses. Seda on edendanud ühtne turg ja ühisraha ning majanduspoliitika integreeritud kujundamine Euroopa tasandil Euroopa poolaasta kaudu ühendab meie majandusi nagu ei iial varem. Siiski on kriis näidanud, et ühtne finantsteenuste turg võib pakkuda finantsstabiilsust, majanduskasvu ja töökohti üksnes juhul, kui sel on üksainus tugev reguleeriv ja järelevalveasutus ELi tasandil. Järgmise sammuna tuleb süvendada majandus- ja rahaliitu täielikult toimiva pangandus- ja fiskaalliiduga.

Mis meil praegu puudub?

Tõeline majandus- ja rahaliit vajab terviklikku lähenemisviisi, et leida väljapääs erasektori ülemäärase võlgnevuse, jätkusuutmatute riigi võlakohustuste ja pangandussektori nõrkuse nõiaringist. ELil puudub üldine raamistik lünkade täitmiseks täielikult integreeritud finantsteenuste poliitikas, millel oleks ühtne pangajärelevalvemehhanism ja ühtne eeskirjade kogumik kõigi finantsasutuste tegevuse reguleerimiseks. Samuti on vaja valmis saada ja rakendada tõhusamad mehhanismid jätkusuutmatu fiskaalpoliitika ning majanduse tasakaalustamatuse vältimiseks ja parandamiseks. Oluline oleks ka maksupoliitika parem koordineerimine. Euroopa poolaasta kaudu saavutatud edu ei ole veel saavutanud oma potentsiaali soovitude rakendamisel struktuurireformide elluviimiseks ELis.

Ehkki ELi majandusjuhtimine ei ole veel valmis, tugevdavad seda juba praegu strateegia „Euroopa 2020”, Euroopa poolaasta ja kuuest õigusaktist koosneva paketi rakendamine. Majanduse juhtimise edasiseks täiustamiseks on oluline jõuda kokkuleppele veel kahe seadusandlikust ettepanekust koosnevas pakettis. 2013. aastal on komisjonil kavas:

- käivitada neljas Euroopa poolaasta oma iga-aastase majanduskasvu analüüsiga;
- võtta järelmeetmeid seoses tervikliku ja tõelise majandus- ja rahaliidu kavaga, mille ta avaldab enne 2012. aasta lõppu;
- teha ettepanek võtta vastu täiendavaid õigusakte, et veelgi parandada stabiilsust, läbipaistvust ja tarbijakaitset finantssektoris (näiteks seoses pangandusvälise sektori ja varipangandusega seotud süsteemsete riskidega).

Juba kehtivad ja kavandatavad õigusaktid aitavad ELi finantssüsteemi põhjalikult ümber kujundada. Kokkuleppele jõudmine pangandusjärelevalve asjus loob Euroopa finantssüsteemile palju kindlama aluse, mis tagab suurema usalduse. 2013. aastal hakatakse rakendada sellesse paketti kuuluvaid mitmeid üksikasjalikke eeskirjasid. Sama kehtib ühtekuuluvuspoliitika kohta, kus Euroopa poolaastas esile toodud peamised majanduskasvu soodustavate meetmete ja struktuurireformi prioriteedid asetatakse uute riiklike ja piirkondlike programmide keskmesse ja kus keskendutakse riigikohaste volituste viimistlemisele struktuurifondide järgmise põlvkonna jaoks. Komisjon võtab meetmeid ka võitlemaks maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastu, sh maksuparadiiside algatuse abil, tuues ELi mõõtme riikide jõupingutustesse riigi rahanduse tugevdamiseks.

Konkurentsivõime tugevdamine ühtse turu ja tööstuspoliitika kaudu

Eesmärk

Jätkusuutlik majanduskasv ja töökohtade loomine peavad ühendama stabiilse makromajandusliku keskkonna suutlikkusega konkureerida maailmamajanduses. Euroopal on tugevaid külgi, mis võivad anda talle konkurentsieelise tänu ajakohastatud sotsiaalsele turumajandusele ja juhtpositsiooni uues tööstusrevolutsioonis. Uute tehnoloogiate ja innovatsiooni pakutavaid majanduskasvu võimalusi saab ära kasutada, ühendades ühtse turu ja õiglase konkurentsi sihtotstarbeliste investeeringute ja õige lähenemisviisiga ettevõtlusele.

Mis meil praegu puudub?

Et saavutada oma potentsiaal ettevõtjate ja kodanike jaoks piirideta Euroopas, peab ühtne turg jätkuvalt kohanduma. Tehnoloogia areng pakub tohutuid võimalusi, kuid sellega peavad kaasnema uued lähenemisviisid sellistes valdkondades nagu riigihanked, standardid ja intellektuaalomandi kaitse. EL vajab pikaajalist energeetiika- ja kliimapolitiitika raamistikku, et investeeringud ja poliitika oleksid suunatud konkurentsivõime suurendamisele ja kliimamuutusega toimetulekule. Euroopal on innovatsiooni valdkonnas arenemisruumi, mis on takistuseks uute turgude loomisel ja investeerimisel tehnoloogiatesse, mis muudaksid meie eluviisi, samuti laiemaid probleeme suhtumisega ettevõtlusse ja ettevõtete ebaedusse. Samuti on tal vaja sobivat õigusraamistikku, et tõugata Galileod kommertstegevuse suunas. Seda teravdavad äriühingute, eelkõige VKEde kriisijärgsed rahastamisprobleemid, samuti halduskoormusest tulenev tarbetu kulu ja mõnede riigiasutuste aegunud töökorralduse mõju. Võimaluste täielikku ära kasutamist takistavad ka puudused rakendamisel.

Hiljuti vastu võetud II ühtse turu aktis on sätestatud 12 uut konkreetset prioriteetset meetet ühtsele turule uue hoo andmiseks neljas peamises valdkonnas: võrgustikud, liikuvus, digitaalmajandus ja ühtekuuluvus¹. 2012. aasta uut tööstuspoliitikat käsitleva teatise² järelmeetmena heidab komisjon värske pilgu ühtsele tooteturule, mis moodustab 75 % ELi-sisesest kaubandusest. Need meetmed tulenevad ühtse turu akti³ esimese etapi prioriteetsetest meetmetest, milles on nüüd vaja kiiresti kokkuleppele jõuda. Komisjon teeb 2013. aastal kaasseadusandjatega aktiivselt koostööd, et saavutada nende ettepanekute vastuvõtmine ning täielik ja tulemuslik rakendamine. Peamiste ettepanekute hulgas on:

- algatused eeskirjade ühtlustamiseks ja käibemaksunõuete täitmisega seotud kulude vähendamiseks ühtse deklaratsiooni abil;
- seadusandlik ettepanek teha e-arveldamine riigihangete puhul kohustuslikuks hõlbustab suhtlemist ettevõtjate ja valitsemissektori vahel ning vähendab kulusid ja toimib eeskujuna muude sektorite jaoks;
- algatused toodete ringlust ühtsel turul reguleerivate eeskirjade ajakohastamiseks ja lihtsustamiseks ning vaba ringlust senini takistavate tõkete tuvastamiseks, samuti aktiivsem töö standardite, sertifitseerimise ja märgistuse valdkonnas;

¹ COM(2012) 573, 3. oktoober 2012.

² COM(2012) 582, 10. oktoober 2012.

³ KOM(2011) 206, 13. aprill 2011.

- algatuse Horizon 2020 osana tehakse 2013. aastal ettepanekud käivitada rida olulisi avaliku ja erasektori partnerlusi ning neid arendada, et ühendada era- ja avaliku sektori investeeringud ELi eelarvega, et viia ühtne lähenemisviis peamistesse strateegilistesse sektoritesse, nagu farmaatsiatööstus, lennuliikluse juhtimine ja nanotehnoloogia, saavutades sellega ligikaudu 9–10 miljardi euro ulatuses uusi investeeringuid;
- energiatehnoloogiate ja -innovatsiooni algatus, et luua jätkusuutlik, turvaline ja konkurentsivõimeline energiasüsteem;
- mitmed olulised reformiettepanekud riigiabi ajakohastamiseks;
- intellektuaalomandi õigustesse suhtumise ajakohastamine tagamaks digitaalmaailma tõhusus ja tarbijasõbralikkus.

Energiatõhusus on konkurentivõime jaoks väga oluline valdkond. Komisjon kavatab tugevdada oma koostööd liikmesriikidega energiatõhususe direktiivi ning energiamärgistuse ja ökodisaini käsitlevate õigusaktide rakendamise valdkonnas. Oluliseks konkurentsivõime hoovaks on ka progressi võimaldava tehnoloogia strateegia rakendamine. Komisjon süvendab oma tööd, et aidata VKEdel, kellel on rahastamisprobleeme, ja rakendada ettevõtlike tegevuskava. Euroopa Regionaalarengu Fondi toetuse ja programmiga COSME⁴ ollakse valmis alustama, kui 2014. aastal algab uus rahastamisperiood. Euroopa Sotsiaalfondi uus programm hõlmab ka erilise tähelepanu pööramist selliste oskuste andmisele, mis on vajalikud edukaks üleminekuks koolist tööellu, et suurendada töötajate tööalast konkurentsivõimet.

Ühendamine konkurentsivõime suurendamiseks: tuleviku võrgustike ehitamine täna

Eesmärk

Täielikult integreeritud ja omavahel ühendatud Euroopa ühtne turg, mis hõlmab telekommunikatsiooniettevõtjaid, energeetikat ja transporti, on konkurentsivõime, tööhõive ja majanduskasvu eeltingimus. Selle saavutamiseks on vaja taskukohast, kättesaadavat, tõhusat ja turvalist võrgu infrastruktuuri. Digitaalrajanduse kiirem kasutuselevõtt toob tootlikkuse, tõhususe ja innovatsiooni kasvu kaudu kasu kõigis majandussektorites. Euroopa vajab endal maailmas oleva konkurentsipositsiooni säilitamiseks ja arendamiseks, Interneti kasutamise ja andmevahetuse plahvatusliku kasvuga toimetulemiseks ning tõhususe suurendamisest saadava kasu ja uuenduslike teenuste täielikuks ärakasutamiseks, mida võimaldab Interneti tormiline areng, tiptasemel digitaalseid võrgustikke. Energeetika valdkonnas aitavad märkimisväärsed investeeringud elektrivõrkudesse ja muudesse energiavõrgustikesse muuta energiavarustuse kindlamaks, jätkusuutlikumaks ja konkurentsivõimelisemaks. Transpordi valdkonnas tooksid kodanikele ja ettevõtjatele, sh linnapiirkondades, tohutut kasu täielikult integreeritud ühtne turg ja tõhusamad võrgustikud, mis võimaldaks hõlpsat ümberlülitumist eri transpordiliikide vahel.

Mis meil praegu puudub?

Riikide lähenemisviisid ja mitmesugused tõkked vähendavad konkurentsivõimet ja takistavad võrgustike kasutamist Euroopa tasandil. Investeeringud ei ole piisavalt suunatud sellele, et toetada projekte, mis on Euroopa tulevase õitsengu aluseks, ning neid pärssivad regulatiivse

⁴ Ettevõtete ja VKEde konkurentsivõime programm 2014–2020.

keskkonna puudused. See hoiab tagasi ka innovatsioonipotentsiaali sellistes valdkondades nagu arukad võrgustikud ja arvestid ning arukad transpordisüsteemid. Koostalitusvõime puudumine suurendab kulusid ning ei lase luua võrdseid tegutsemistingimusi. Õigusraamistiku puudused pidurdavad ettevõtete investeeringuid ja tarbijate usaldust sellistes olulistes valdkondades nagu maksed. Infrastruktuuri puudujäägid põhjustavad energiatarbijatele lisakulusid ning ebatõhusust, viivitusi logistika ajakohastamisel ja takistavad lairibaühenduse täielikku ärakasutamist.

Selleks, et jätkata 2013. ja 2014. aastal puuduste kõrvaldamist, teeb komisjon ettepaneku:

- ajakohastada Euroopa transporti ja logistikat, et aidata ettevõtjatel säästa aega ja energiat, samuti vähendada heitkoguseid, ettepanekute kaudu, mis käsitlevad raudteetransporti ja kaubavedu, kaubaliiklust ELi sadamate vahel ja ühtset Euroopa taevast;
- kõrvaldada takistused elektrooniliste maksete teelt;
- toetada investeerimist suure kiirusega võrkudesse;
- suurendada lairibaühenduse katvust ja võimsust, vähendades selle kasutuselevõtu kulusid ja vabastades ribalaiust traadita lairibaühenduse jaoks.

Ühtekuuluvuspoliitika kõrval on Euroopa ühendamise rahastu⁵ üks ELi üks kõige ilmsematest panustest nimetatud takistuste kõrvaldamiseks infrastruktuuri arendamise stimuleerimise kaudu. 2013. aastaks peaks rahastu olema käivitatud ning peamised tegevussuundade valikud tehtud. Samuti peaks selleks ajaks olema rakendatud projektivõlakirjad, et aidata kaasata erasektori investeeringuid.

See käib käsikäes eeskirjade tugevdamisega. Rohkem on vaja ära teha tõelise, Euroopa eeskirjadega reguleeritava Euroopa transpordipiirkonna saavutamiseks: ettepanek ühendada raudteetranspordi sektor ja kiirendada ühtse Euroopa taeva rakendamist tuleks kuulutada prioriteetideks. Energeetika valdkonnas tuleks viia läbi liberaliseerimise viimane etapp energia siseturu valmimiseks 2014. aastaks, et muuta Euroopa tuleviku energiavarustus jätkusuutlikuks, konkurentsivõimeliseks ja turvaliseks. Uus energiasektori riiklike sekkumiste raamistik on tähtsaim tegur tagamaks, et tehtaks piisavalt investeeringuid ning et turusekkumised oleksid vajalikud ja proportsionaalsed.

Majanduskasv tööhõive teenistuses: kaasatus ja oskused

Eesmärk

Meie sotsiaalne turumajandus oma suutlikkusega ühendada majanduskasv kaasatusega on Euroopa üks suuremaid eeliseid. Kuid täna ähvardab tema majandust ja ühiskonda oht, et sellised tõsised probleemid nagu suur tööpuudus, süvenev vaesus ja sotsiaalne tõrjutus muutuvad struktuurseteks. ELi mõõdet tuleb rakendada, et aidata liikmesriikidel leida kõik võimalused aidata töötajaid ja lahendada pakkumise ja nõudluse mittevastavus tööturul. Alustada tuleks siinjuures aktiivsest tööhõivepoliitikast, et aidata inimestel omandada õiged oskused tööle saamiseks ning kasutada täielikult ära liikuvuse potentsiaal. Eesmärgiks peaks olema leida uuenduslikke viise haridustaseme tõstmiseks ja tööturul osalemise

⁵ KOM(2011) 0665, 19. oktoober 2011.

suurendamiseks. Sotsiaalse kaasatuse edendamiseks ja tööturule pääsu hõlbustamiseks on vaja piisavat ja jätkusuutlikku sotsiaalpoliitikat ja paremini kättesaadavaid sotsiaalteenuseid. Täielikult tuleb ära kasutada peamiste majanduskasvu valdkondade, nagu keskkonnahoidlik majandus, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning tervishoid ja sotsiaalnehooldus, töökohtade loomise potentsiaali. Et säilitada oma tööjõud pikemas perspektiivis, võttes arvesse elanikkonna vananemist, peavad Euroopa tööturud olema kaasavad, kasutades igas vanuses ja iga kvalifikatsioonitasandi töötajaid.

Mis meil praegu puudub?

Euroopa töötuse, eriti noorte töötuse tase on probleemiks nii riiklikele tööhõiveametitele kui ka tööandjatele. Töölase konkurentsivõime taseme tõstmine, võttes arvesse ka haavatavaid elanikkonna rühmi, on äärmiselt oluline majanduse tagasi kasvu teele suunamiseks. Töökohtade loomise potentsiaali sellistes sektorites nagu keskkonnahoidlik majandus, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja tervishoid, ei ole täielikult ära kasutatud. Haridus- ja koolitussüsteemid ei ole käinud ühte sammu tööturu muutuvate vajadustega, mis on kaasa toonud tööjõu nappuse sellistel olulistel aladel nagu teaduslikud, matemaatilised ja e-oskused. Kõrgharidus ei ole piisavalt ühendatud teadusuuringute ja uuendustegevusega ning arendab aeglaselt suutlikkust sellistes valdkondades nagu info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, mis peegeldab ja süvendab rahvusvahelisuse puudumist. Elukestev õpe alles areneb ning riiklik poliitika ja äritavad ei peegelda vajadust, et eakamad töötajad pikendaksid oma tööalast karjääri. Täiendavaks probleemiks on mitteametlik töötamine. Sotsiaalkaitse ja sotsiaalsed investeeringud peavad olema tõhusamad. Haavatavatel rühmadel on eriti keeruline tööturule pääseda või sinna naasta. Puudujääke parandada suutvat tööjõu liikuvust hoiavad tagasi kvalifikatsioonide, dokumentide ja oskuste tunnustamise probleemid liikmesriikides.

Liikmesriikide tööhõive- ja uute töökohtade loomise poliitika toetamine on Euroopa poolaasta üks olulisemaid prioriteete. 2013. aastal jätkab komisjon aktiivselt koostööd liikmesriikide ja sotsiaalpartneritega, eelkõige noortegarantii ja praktika algatuste alusel, mis esitatakse hiljem käesoleva aasta sügisel. Selleks, et jätkata 2013. ja 2014. aastal puuduste kõrvaldamist, teeb komisjon ettepaneku:

- aidata parandada riikide tööhõiveametite tõhusust ja siseriiklike tööbüroode vahelist suhtlust;
- kasutada sotsiaalsed investeeringud ära kaasava majanduskasvu jaoks Euroopa poolaasta raames poliitiliste reformide kohta antavate suuniste abil, andes selleks toetust ELi fondidest (näiteks Euroopa Sotsiaalfondist);
- edendada kõrghariduse rahvusvaheliseks muutmise pingutusi, et valmistada eurooplasi ette üha enam globaliseeruva, avatud ja konkurentsipõhise tööturu jaoks;
- kehtestada sobiv raamistik tööandjapensionidega tegelevate institutsioonide jaoks.

Liikuvustakistused on endiselt ühtse turu üks peamisi kaotatud võimalusi. Läbivaadatud kutsekvalifikatsioonide tunnustamise direktiivi⁶ vastuvõtmine ja rakendamine on oluline samm kutsealade avamise suunas. Tuleks jätkata tööd reguleeritud kutsealade ebavajalike piirangute uurimiseks ja vähendamiseks, mis piiravad spetsialistide võimalusi töötada muus liikmesriigis.

⁶ KOM(2011) 883 (lõplik).

2013. aasta oluliseks eesmärgiks on Euroopa Sotsiaalfondi uue põlvkonna programmide ettevalmistamine tagamaks, et see pakuks kiireimat ja tõhusaimat tuge tööturupoliitika ja sotsiaalse kaasamise poliitika ajakohastamisele, haridus- ja elukestva õppe süsteemide tugevdamisele ning tagaks sellistele rühmadele, nagu noored ja pikaajalised töötud, tulevase töö jaoks õiged oskused. Nende eesmärkide saavutamisele aitab kaasa suur hulk ELi programme, sh Euroopa Regionaalarengu Fond, Horizon 2020 ja Erasmus kõigi jaoks.

Euroopa vahendite kasutamine konkurentsivõime suurendamiseks

Eesmärk

Tänane konkurentsivõime peab olema suunatud konkurentsivõime tagamisele tulevikus. ELi majanduses leidub ära kasutamata võimalusi olla uuenduslikum, tootlikum ja konkurentsivõimelisem, kasutades sealjuures vähem ressursse ja vähendades keskkonnakahju. Tuleks toota vähem jäätmeid ning neid rohkem taaskasutada ja käidelda vastavalt parimaid tulemusi näidanud liikmesriikide tavadele. Suurem ressursitõhusus aitaks suurendada majanduskasvu, tööhõivet ja konkurentsivõimet, vähendades sealjuures ettevõtjate kulusid ning tuues märkimisväärset kasu tervisele ja keskkonnale, väiksemad kasvuhooonegaasi heited, väiksemad energiaarved ning innovatsiooni ja investeeringute jaoks loodud uued võimalused. ELil on eriti head eeldused anda poliitikale vajalik pikaajaline mõõde.

Mis meil praegu puudub?

Euroopa ühiskond ja majandus ei kasuta veel täielikult ära ressursitõhususe täit potentsiaali. Palju taaskasutuskõlblikke jäätmeid kas eksporditakse või saadetakse prügimäele. Pikaajaliste raamistike puudumine hoiab tagasi kavandamist ja investeerimist, kõige ilmselt 2020. aastale järgneva kliima ja energia raamistiku puhul, aga ka seoses peamiste ressursside, nagu õhu, mulla, energia, vee, kalavarude ja biomassi pikaajalise säästva kasutamisega. Samal ajal saavad sellised raamistikud aidata elavdada innovatsiooni, mida on vaja, et kasutada ära potentsiaali, mida pakub üleminek vähese CO₂-heittega majandusele sellistes valdkondades nagu transport, energeetika ja põllumajandus.

Selleks, et jätkata 2013. ja 2014. aastal puuduste kõrvaldamist, teeb komisjon ettepaneku:

- koostada pikaajaline perspektiiv, kuidas EL saaks, kasutades igakülgset raamistikku ajavahemikuks aastani 2030, liikuda edasi 2020. aasta eesmärkidelt vähese CO₂-heittega majanduse suunas;
- koostada uus kliimamuutusega kohanemise strateegia, et muuta Euroopa vastupidavamaks;
- vaadata läbi heitmeid käsitlevad õigusaktid, et uurida, kuidas uued turud ja parem jäätmekäitlus võivad aidata kaasa majanduskasvule;
- kohandada ELi õhukvaliteedi poliitikaraamistikku.

Samal ajal maksimeerib uue põlvkonna põllumajandus- ja kalanduspoliitika ning regionaal- ja maaelu arengu programmide lõpuleviimine võimaluse viia kokku innovatsioon ja töökohtade loomine, pöörates peatähelepanu jätkusuutlikkusele. Ressursitõhusa „sinise majanduse” edendamine aitab valla päästa Euroopa merealade potentsiaali majanduskasvu toetamisel. 2013. aastal saab alguse ka ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kolmas etapp (2013–2020).

Ohutu ja turvalise Euroopa ehitamine

Eesmärk

EL peab kaitsma oma kodanikke ja nende õigusi ohtude ja probleemide eest ning jätkama takistuste kõrvaldamist kodanike vabale liikumisele Euroopas. See hõlmab võitlust kuritegevuse ja korrupsiooni vastu, meie välispiiride kontrolli ning õigusriigi põhimõtete ja põhiõiguste austamise tagamist koos julgeoleku ja liikuvuse õige tasakaaluga. See nõuab ka hästtoimivat ja tõhusat kohtusüsteemi, mis aitaks toetada majanduskasvu ja ettevõtlust ning meelitada ligi investoreid. Samuti töötab EL selle nimel, et ennetavalt vähendada ohtusid tervisele, toidu- ja tooteohutusele, esmatähtsatele infrastruktuuridele ja suurõnnetusi. Tuumaenergia ohutu ja säästev kasutamine on äärmisel oluline.

Mis meil praegu puudub?

Suurenevad turvalisust ja julgeolekut ähvardavad ohud, ning ELi reageering peab seda arvestama, kasutades tehnoloogiat toiduainete ja tuumaenergia ohutuse tagamiseks, pingutades kiire ja tõhusaima katastroofidele reageerimise nimel ja süvendades koostööd, et võidelda kuritegevuse kasvava piiriülese mõõtmega. Sellised valdkonnad nagu terrorismi rahastamine ja piiriülene relvade salakaubandus vajavad erilist tähelepanu. ELil on eriline kohustus kaitsta oma finantshuve pettuste ja korrupsiooni vastu, kuid tal puudub selleks vajalik täielik institutsiooniline raamistik. Vastastikune usaldus ohutuse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas tuleb ära teenida ning selle üles ehitamiseks vajalikke võrgustikke ja teabevahetust ei ole alati olemas.

ELi kodanike õiguste täieliku kaitse tagamiseks on vaja valvsust. Selleks et inimesed ja ettevõtjad saaksid oma õigusi täiel määral kasutada, peab õiguskaitse olema neile kergesti, sealjuures piiriüleste vaidluste korral võrdsetel tingimustel kõigis riikides, kättesaadav.

Komisjon Selleks, et jätkata puuduste kõrvaldamist, kavatses komisjon teha ettepaneku:

- asutada ELi eelarvet mõjutava kuritegevuse vastu võitlemiseks ja tema finantshuvide kaitsmiseks Euroopa Prokuratuur;
- võidelda tulirelvade salakaubanduse vastu;
- parandada õigusala koostööd nii kriminaal- kui ka tsiviilasjades;
- vaadata läbi tuumaohutust käsitlevad õigusaktid ja teha ettepanek võtta vastu uus, tuumakindlustust ja -vastutust reguleeriv õigusakt;
- arvestades, et 2013. aasta on kuulutatud Euroopa kodanike aastaks, vaadeldakse kodakondsusaruandes edusamme, mis on tehtud ELi kodanikele nende õiguste kasutamise võimaluste tagamisel, ja tehakse kindlaks tulevased meetmed.

Komisjon rakendab ka mitmeid olulisi algatusi, et soodustada riigiasutuste ja kohtusüsteemide vahelise koostöö positiivset mõjuringi. Täitevasutuste tarbijakaitsealase koostöövõrgustiku käimasolev töö on peamine selle praktikas rakendamise vahend. Nii esimene korrupsioonivastane aruanne kui ka esimene õigusala koostöö tulemustabel pakub uued vahendid, et edendada parimate tavade tuvastamist ja järgimist. Kokkulepe Schengeni ala juhtimise uue korra kohta annaks liikmesriikidele ka uue olulise vahendi vastastikuse usalduse tugevdamiseks ühise piirikontrolli vastu. Jätkatakse jõupingutusi, et parandada olemasolevaid solidaarsusmehhanisme sisserände valdkonnas.

Euroopa kaalu suurendamine: EL kui üleilmne partner

Eesmärk

ELi huvid ja pühendumus sellistele väärtustele nagu demokraatia, õigusriigi põhimõtted ja inimõigused, sõltuvad tugevasti sellest, mis toimub väljaspool tema piire. Meie väärtuste propageerimine meie vahetus naabruses ja kaugemal on prioriteet, mille nimel tuleb luua partnerlusi kolmandate riikidega ja otsida ühistele probleemidele mitmepoolseid lahendusi.

EL tervikuna on suurim arengukoostöö, kliimameetmete ja humanitaarabi rahastaja maailmas. Samuti oleme me maailma suurim kaubanduspartner. Kui me saame kasutada liidu ja liikmesriikide ressursse piiride taga tõhusalt ja järjepidevalt ning ühendada mitmesuguseid vahendeid, suureneb ELi mõju meid ümbritsevas maailmas. See aitab saavutada majanduskasvu, stabiilsuse ja demokraatia eesmärke ning selliseid poliitilisi eesmärke nagu võitlus vaesuse vastu, rahu ja julgeoleku edendamine, samuti arendada kliimamuutuse, keskkonna-, transpordi- ja energiapoliitikat ning optimeerida rahvusvahelise koostöö võimalusi teaduse ja tehnoloogia valdkonnas. Horvaatia ELiga ühinemise aastal pakuvad laienemisprotsess ja naabruspoliitika strateegia jätkuvalt olulisi vahendeid, mille abil toetada positiivseid muutusi ELi lävel olevates partnerriikides.

Mis meil praegu puudub?

EL on tähtis ülemaailmne partner, kuid tõeliselt ühtse lähenemisviisi arendamiseks saab teha veelgi rohkem, kasutades erinevaid, üksteist toetavaid poliitikavaldkondi ja vahendeid. EL peaks tagama ka oma kohustuste rakendamise tõhusama seire, eelkõige toetuse andmisel naabruskonna üleminekuriikidele.

Väline mõõde on oluline majanduskasvu ja konkurentsivõime edendamisel 2013. aastal ja hiljem. EL järgib lisaks mitmepoolsele tasandil tehtavatele jõupingutustele enneolematult ambitsioonikat kahepoolset kaubavahetuse ja investeringute kava. Läbirääkimised on lõpule jõudmas selliste oluliste partneritega nagu Kanada, Singapur ja India ning loodetavasti alustatakse varsti läbirääkimisi Jaapaniga. ELi-USA kõrgetasemelise majanduskasvu ja tööhõive töörühma viimased soovitusel võivad samuti sillutada teed läbirääkimistele ambitsioonika ja mitmekülgse atlandiülese partnerluse üle. Jaapan ja Ameerika Ühendriigid on sellised olulised partnerid, et lepingute edukas sõlmimine nende kahe riigiga võiks anda ELi SKP-le juurde 1–1,5 % ja luua peaaegu miljon uut töökohta. Sellised lepingud toetaksid liberaliseerimise ja regulatsiooni üle peetavat mitmepoolset dialoogi ning avaksid Euroopa kaupadele ja teenustele uusi turge. Käimas on analüüsid muude partneritega.

2013. aastal pööratakse erilist tähelepanu õigusriigi põhimõtete tugevdamisele laienemispoliitika keskmes, majandus- ja finantsstabiilsuse tugevdamisele ning heanaaberlike suhete edendamisele ja piirkondliku koostöö tihendamisele sellistes valdkondades nagu kaubandus, energeetika ja transport. Naabruspoliitika keskendub jätkuvalt stiimulipõhisele lähenemisviisile, kus ELi toetus reformidele järgib ilmseid edusamme demokraatia ülesehitamise ja inimõiguste austamise valdkonnas. 2013. aasta prioriteetideks saavad „sügavad ja kõikehõlmavad vabakaubandusalad”, liikuvuspartnerlused ja viisarežiimi lihtsustamine.

EL on reageerinud kiiretele muutustele naabruskonnas läbivaadatud Euroopa naabruspoliitika raamistiku kaudu, tugevdades idapartnerlust ja käivitades jagatud demokraatia ja heaolu

partnerluse lõunapoolsete naaberriikidega. 2013. aastal keskendume me oma lõunapoolsete naaberriikidega rakendamisele ja tulemuste saavutamisele, kasutades uuenduslikke viise poliitiliste ja majandusressursside kaasamiseks ühise kasu nimel.

Kuna läheneb 2015. aastaks kavandatud aastatuhande arengueesmärkide tippkohtumine, teeb EL jõupingutusi, et täita oma arenguabi kohustused, ning püüab saavutada konkreetseid jätkusuutliku majanduskasvu ja kriisitaluvuse eesmärke. EL jätkab ka selliste oluliste läbirääkimiste pidamist, nagu läbirääkimised uue rahvusvahelise kliimakokkuleppe saavutamiseks 2015. aastaks. Samal ajal, kuna lõpule jõuab välistegevuse rahastamisvahendite uue põlvkonna ettevalmistamine, siis on 2013. aasta otsustava tähtsusega ELi uue arengupoliitika suunise (muutuste kava)⁷ integreerimisel kõigisse suhetesse meie partneritega, pannes uueks rõhuasetuseks hea valitsemistava, kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu ning investeringute stimuleerimise arenguriikides. 2013. aastal astutakse ka täiendavaid samme tulemusliku ja kiire kriisidele reageerimise võime tagamiseks ning kriiside ennetamise, ohjamise ja lahendamise igakülgse lähenemisviisi väljatöötamiseks.

Selleks, et jätkata 2013. ja 2014. aastal puuduste kõrvaldamist, teeb komisjon ettepaneku:

- eeldades, et käimasolev analüüs ja esialgsed arutelud osutuvad edukaks, koostada läbirääkimissuunised igakülgsete kaubandus- ja investeerimislepingute sõlmimiseks asjaomaste partneritega;
- esitada ELi ühtsed seisukohad, mis ühendavad endas aastatuhande arengueesmärgid, 2015. aasta järgse arengukava ja Rio+20 protsessi.

⁷ KOM(2011) 637, 13. oktoober 2011.